

Een leuke avond

Gepubliceerd in de NRC van 5 februari 2009
Christiaan Weijts

Hoe houden we de klassieke muziek in leven als alle grijsaards de Concertgebouwstoelen voor hun graf hebben verruild? Het meest waardeloze antwoord op die waardevolle vraag gaf hoogleraar Hans Abbing deze week (*nrc.next*, 3 februari). De klassieke muziek moet de praktijk van de popconcerten overnemen, vindt hij, en pleit voor staconcerten, Klassiek in Paradiso, lekker in- en uit lopen met bier en chips. „Die luisteraars hoeven niet alle details te horen, ze willen gewoon een leuke avond hebben.”

Je moet wel kunstsocioloog zijn om zoiets ezelachtigs te bedenken. Dat klassieke muziek stilte en aandacht vereist, heeft niets te maken met ‘etiquette’, ‘stijve sfeer’ of misplaatst respect voor ‘hoge kunst’, zoals Abbing beweert. Klassieke muziek heeft stilte nodig zoals een schilderij voldoende licht. Zoals je Vermeers *Gezicht op Delft* ook niet in een donkere bezemkast zet (‘de kijkers hoeven niet alle details te zien’), zo gooi je de *Pastorale* van Beethoven ook niet in een lawaaierig jongerenhonk.

Ja, de socioloog heeft vast gelijk met zijn constatering dat mensen steeds meer een leuke avond willen hebben, maar het is een hoogleraar onwaardig om die vervlaking toe te juichen en te willen faciliteren. Klassieke muziek heeft veel waardevollere ervaringen te bieden dan dat ene woord dat de verveelde mentaliteit van de consumerende massa opsomt: leuk. Het is aan onderwijzers en vooral aan wie ooit als de intelligentste onder hen golden, hoogleraren, om bij jongeren een gevoeligheid te stimuleren waardoor kunst hun levens kan verrijken. Leer ze kijken, leer ze lezen, leer ze luisteren.

Afgelopen dinsdagochtend liep ik door het Palais des Beaux-Arts in Brussel. Er hing een weldadige stilte, die alleen doorbroken werd door groepen kleine kinderen, kleuters nog, die in kleermakerszit rond doeken samendromden terwijl leraren uitleg gaven. Ademloos keken ze hun ogen uit.

Abbing's houding past in een oprukkende misvatting dat ‘hoge cultuur’ als straf wordt ervaren door jongeren en dat je die niet mag ‘opdringen’ en moet verpakken als entertainment. Zo ontzeg je ze om van Vermeer of Beethoven te genieten. Zo maak je de toekomst leuk.

[Discussieer mee op nrc.nl/expert](http://nrc.nl/expert)